

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ve Varšavě dne 19.května 2014

Startujeme mezinárodní, společensko-vzdělávací kampaň „Freedom Express“!

Gdaňsk – Varšava – Budapešť – Temešvár – Šoproň – Bratislava – Praha – Berlín

EXPRESS YOUR FREEDOM!

Před dvaceti pěti lety, v období kdy se ve střední a východní Evropě zvedala železná opona [...], státy, jeden po druhém, zavrhovaly utopický systém, který v praxi neobstál. Nevyměnily ho za nejistotu, která tak často doprovází nově získanou svobodu [...], ale vstoupily na výraznou cestu vedoucí do jiného „ideálního světa“ – do Evropské unie. Pro všechny tyto státy to byl návrat domů, spojení se západní vlastí po odloučení, které nebylo způsobeno zničenou totožností, ale prozatímní politickou situací [...].

Oana Popescu, Global Focus Center, Rumunia

Výprava mladých umělců po stopách událostí, které změnilы tvář Evropy; turné putovní výstavy, která ukazuje různé cesty ke svobodě a alternativní vize pádu komunismu na Facebooku – to jsou pouze některé atrakce společensko-vzdělávací kampaně “Freedom Express”, která dnes nastartovala. Na realizaci projektu „Evropské sítě Paměť a solidarita“, se podílely ministerstva kultury a klíčové instituce z Polska, Německa, Maďarska, Slovenska, Rumunska a Česka, jenž se zabývají dějinami 20. století.

25 let po výjimečných událostech, které vedly k pádu komunismu v Evropě, kladou organizátoři této kampaně znovu otázku, jenž se týkájí politického převratu. Ukazují mladým lidem, jak vypadal svět na obou stranách železné opony a ptají se nové generace Evropanů, co podle jejich názoru přetrvalo z atmosféry jednoty a solidarity z roku 1989.

Ze kterého nástupiště do Evropy?

Skupina grafitáků běží ke stojícímu vlaku. Na vagón začínají sprejem malovat scény z období před 25 lety: jmenování Tadeusze Mazowieckého premiérem Polska, jednání u kulatého stolu, Václav Havel hovořící k lidem na Václavském náměstí, prostřihávání ostnatého drátu na hranici Maďarska s Rakouskem a pálení vlajek v Rumunsku. Nakonec vlak odjíždí, jeden grafiták v kapuci se obrací na kameru a na obrazovce maluje mapu Evropy spolu s trasou z Gdaňska přes Rumunsko, Maďarsko, Slovensko, Česko, Německo až do hlavního města Evropy – do Bruselu.

Tímto způsobem, ve zvláštní propagační upoutávce, organizátoři kampaně zvou mladé lidi na dvoutýdenní výpravu (29.srpna – 14. září) po šesti zemích bývalého východního bloku. Vybraná skupina bude mít na programu výpravy „street art“, městské hry, setkání se členy opozice, společné točení filmů a psaní blogu. Aby se stát členem takové skupiny, která bude hledat stopy po politickém převratu v Evropě, je nezbytné zúčastnit se mezinárodního náboru, jenž bude trvat do konce června (pravidla náboru a přihlášku naleznete na: www.freedomexpress.enrs.eu)

- Hledáme dvacet výjimečných osob, vrstevníků svobody (ve věku 18-28 let), tvůrčích, zvědavých a plných vášně; zároveň umělce, osoby angažované ve společenské dění, ale i studenty humanistických oborů – vysvětluje ředitel sekretariátu Evropské sítě, Rafał Rogulski. – Hodnoceny budou předložené práce týkající se převratu v roce 1989, motivace kandidátů a jejich předchozí díla – dodává. Kandidáty bude hodnotit **mezinárodní porota**, do které, mezi jinými, přijali pozvání: **Krzysztof Czyżewski** – spisovatel, překladatel a vydavatel, ředitel centrum „Pohraničí – umění, kultur, národů“ v Sejnech v Polsku, **Michał Murin** – slovenský umělec-performer, **Catherine Hug** – kritik a kurátor umění, trvale spolupracující s Vídeňským Kunsthalle Wien a **Lia Perjovschi** – umělkyně vizuálního umění z Rumunska. Výpravu bude po celý čas doprovázet filmová skupina, která bude dokumentovat tvorbu účastníků, jejich zážitky ze setkání se svědky dějin a emoce během návštěv pamětních míst.

Nejenom svoboda slova

Kromě mladých umělců bude po Evropě putovat rovněž multimediální výstava představující různé cesty ke svobodě, které se odehrály ve střední a východní Evropě. Již v září bude tato výstava poprvé

představena ve Varšavě a následně v Budapšti a Berlíně. V instalaci, která se skládá z osmi prostorných bloků, budou představeny fotografie, dokumenty a jiné historické materiály z období let 1939 – 1991, se zvláštním důrazem na změny v roce 1989. Výstavu bude během nejbližších dvou let hostit mnoho evropských zemí a bude dostupná také ve virtuální podobě na internetových stránkách kampaně.

O roce 1989 w umění aneb: www.freedomexpress.enrs.eu

Kampaň „Freedom Express“ doprovází nové, zvláštní internetové stránky v angličtině, které se věnují změnám v roce 1989 v Evropě. Na těchto stránkách je možné nalézt nejenom podrobné informace o náboru do výpravy, ale rovněž kalendář událostí z období 1989-1993, siluety nejdůležitějších osobností převratu, rozhovory se svědky dějin, aktuální analýzy historiků, politologů a sociologů z různých zemí o vlivu politického převratu na současnou Evropu a dokonce i texty o námětech a motivech pádu komunismu v kinematografii, hudbě a literatuře.

Komunismus se hroutí na Facebooku!

„Made in 89“ je profil, na kterém se organizátoři snaží odpovědět na otázku: Co by bylo, kdyby v roce 1989 existoval Facebook? „Živé“, v průběhu, kdy se v Evropě hroutil komunismus, podávají fiktivní hrdinové zprávy o vývoji demokratických změn v Polsku, Maďarsku, tehdejším Československu, Rumunsku, NDR a v republikách bývalého sovětského svazu. Nový fanpage je zaměřený zejména na lidi, kteří realitu odposlouchávaných hovorů, bufetů „na stojáka“ a dvou černobílých televizních programů znají jen z vyprávění.

Zveme vás na: www.facebook.com/madeineightynine

Hlavní organizátor: Evropská síť Paměť a solidarita;

Spoluorganizátoři: Národní Centrum Kultury, Nadace pro studium diktatury Sjednocené socialistické strany Německa (SED), Ústav pro studium dějin transformace v Budapešti;

Strategičtí partneři: Ministerstvo kultury a národního dědictví (Polsko), Ministerstvo zahraničních věcí (Polsko), Úřad zmocněnce federální vlády pro kulturu a média (Německo), Ministerstvo lidských zdrojů (Maďarsko) Ministerstvo Kultury (Slovensko);

Partneři: Europeana (Holandsko), Ústav národní paměti (Slovensko), Národní muzeum v Praze (Česko), Nadace Forum 2000 (Česko), Knihovna Václava Havla (Česko), Ústav národní paměti (Polsko), Evropské centrum solidarity (Polsko), Národní rada pro studium archivů Securitate (Rumunsko).

Kontakt pro média:

Małgorzata Feusette-Czyżewska, Public Relations Manager, Evropská síť Paměť a solidarita

E-mail: malgorzata.feusette@enrs.eu, tel. +48 22 891 25 08, mobil +48 508 681 806

Evropská síť Paměť a solidarita (ESPS) je mezinárodní iniciativa, která se zaměřuje na výzkum, dokumentaci a podporu paměti evropské historie 20. století, se zaměřením na období válek, diktátorské režimy a odpor proti útlaku. Mezi členské státy sítě patří: Německo, Polsko, Slovensko a Maďarsko. Rumunsko se k této síti brzy připojí, zatímco Rakousko a Česká republika mají status pozorovatele.

www.enrs.eu | www.facebook.com/enrs.eu